

Laksenæringen inn i en ny epoke!

Året 2013, utsikter 2014 (og litt videre)

Innlegg ved Lars Liabø

Kontali analyse

Årssamling, FHL Nord Norsk Havbrukslag

9. Januar 2014, Radisson Blu, Tromsø

Disposisjon:

- Fortid
- Framtid

2013

Det må bli bra!

Takk for oppmerksomheten!

Ja, det ble et meget godt år!!!

	2011	2012	2013E
Oppnådd pris fob slakeri	29,50	25,20	37,50
Kostnad estimert	24,20	23,80	24,50
Margin, før skatt	5,30	1,40	13,-
Resultatmargin	18 %	6 %	35 %

2013 estimat og faktisk

	2011	2012	2013	
			10.01.2013	07.01.2014
Norge	1006	1183	1138	1144
Chile	221	364	475	469
UK	155	159	143	157
Canada	120	137	106	115
Færøyene	56	70	71	71
Irland	16	16	12	11
USA	18	20	20	20
Andre	42	48	49	52
	1633	1997	2014	2039

Verden ønsker mere atlantisk laks:

Slaktekvantum	2012	1 972 000 tonn wfe
	2011	1 619 000 “ “

Økning

353 000 tonn
+ 22%

Alt er spist!!!

1,4 Mrd flere laksmåltider!!!

10.1.2013

Slaktekvantum Norge

tonn wfe

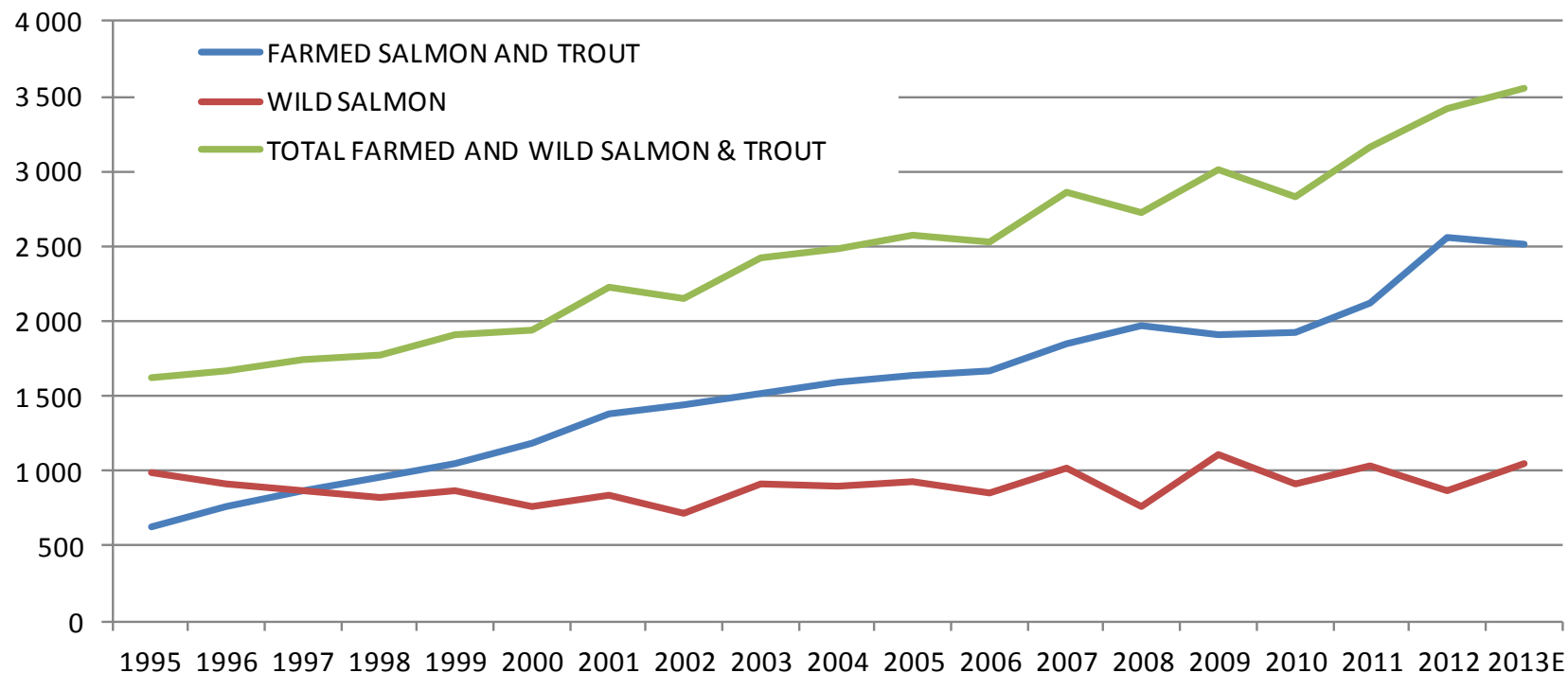
	2011	2012E	2013E
Atlantisk laks	1 005 600	1 183 100	1 141 800
Ørret	54 100	73 800	70 700
Total	1 059 700	1 256 900	1 212 500

Norge og Chile har makta (80%)

Markedsandeler atlantisk laks:

	1993	2013
Norge	53%	56%
Chile	10%	23%
Samlet	63%	79%

Samlet kvantum laksefisk fra sjø

Oppdrettet laks & ørret (sjø)

2 518' tonn (wfe)

-1 %

Villaks (estimat)

1 043' tonn (wfe)

21 %

Totalt

3 561' tonn (wfe)

4 %

Markedsfordeling

Markeder atlantisk laks 2008 – 2013E

Årlig markedsvekst (volum)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013E
EU	5 %	4 %	-4 %	6 %	17 %	-9 %
Japan	5 %	-15 %	-16 %	35 %	39 %	-17 %
USA	-4 %	-5 %	-9 %	12 %	20 %	3 %
Russland	3 %	5 %	30 %	23 %	35 %	-15 %
Andre	19 %	9 %	-7 %	20 %	27 %	29 %
Totalt	5 %	3 %	-4 %	12 %	22 %	2 %

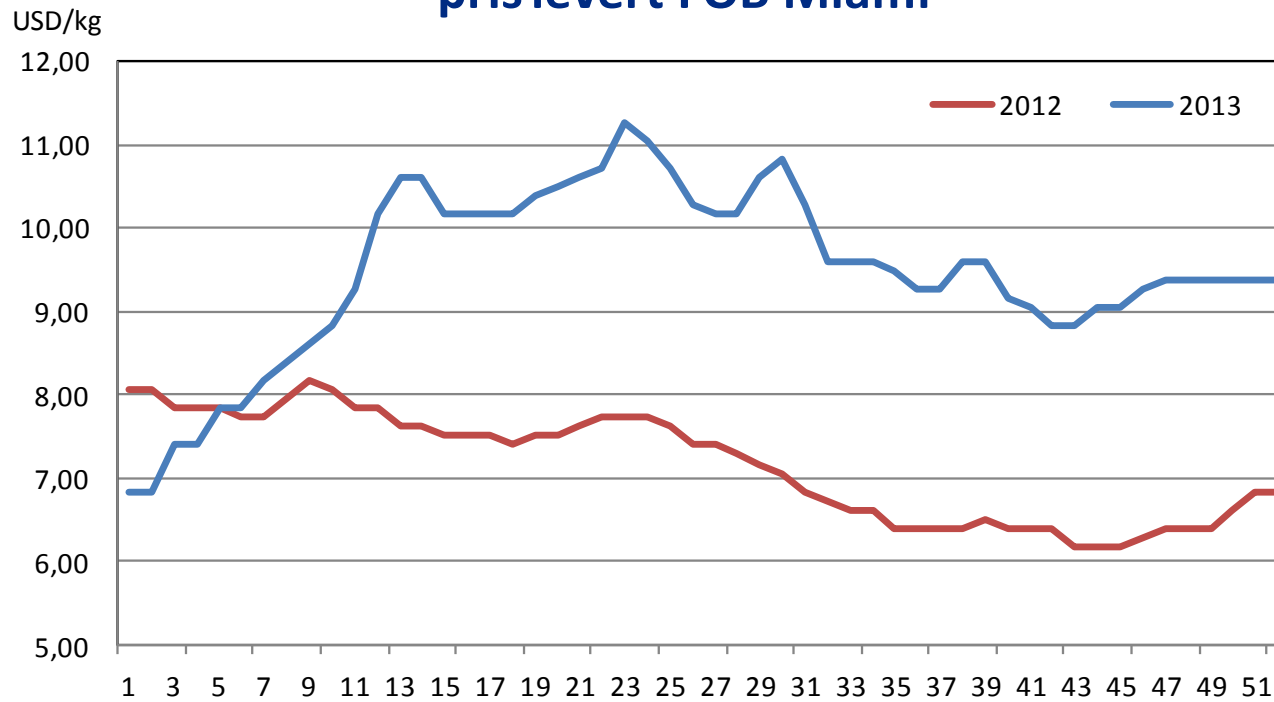
EU; tilførsel av atlantisk laks

	2011	2012	Endring	2013E	Endring
Norge	648 500	761 800	17 %	685 800	-10 %
UK	92 700	98 700	6 %	82 300	-17 %
Chile	17 300	27 000	56 %	47 500	76 %
Færøyene	29 900	35 300	18 %	33 000	-7 %
Irland	15 600	15 000	-4 %	10 700	-29 %
Andre	200	900	350 %	1 000	11 %
Re-export Polen	-12 700	-13 000	2 %	-13 500	4 %
Re-export Danmark	-10 000	-8 400	-16 %	-10 000	19 %
Total	781 500	917 300	17 %	836 800	-9 %

USA; tilførsel av atlantisk laks

	2011	2012	Endring	2013E	Endring
Chile	99 100	162 200	64 %	177 000	9 %
Canada/USA	93 600	107 600	15 %	89 100	-17 %
UK	46 400	35 900	-23 %	43 500	21 %
Norge	28 700	23 700	-17 %	24 900	5 %
Andre	20 700	15 200	-27 %	19 700	30 %
Total	288 500	344 600	19 %	354 200	3 %

Chilensk fersk atlantisk laks filet 2-3 Lb, pris levert FOB Miami

Russland; tilførsel av atlantisk laks

	2011	2012E	Endring	2013E	Endring
Norge	115 400	146 500	27 %	106 000	-28 %
Chile	1 000	6 000	500 %	25 500	325 %
Færøyene	2 500	8 000	220 %	2 900	-64 %
UK	2 100	3 300	57 %	1 200	-64 %
Andre	5 900	7 800	32 %	9 900	27 %
Total	126 900	171 600	35 %	145 500	-15 %

Other; tilførsel av atlantisk laks

	2011	2012E	Endring	2013E	Endring
Canada	38 100	36 900	-3 %	34 800	-6 %
Chile	95 100	144 800	52 %	205 600	42 %
Danmark/Polen	16 200	18 300	13 %	19 300	5 %
Norge	177 400	209 100	18 %	273 900	31 %
UK	12 600	20 300	61 %	28 500	40 %
USA	4 500	9 800	118 %	9 100	-7 %
Australia	33 900	35 400	4 %	36 400	3 %
Faroe Island	7 600	13 700	80 %	19 500	42 %
Irland/Island	1 000	1 000	0 %	1 500	50 %
Total	386 400	489 300	27 %	628 600	28 %

Inn i en ny epoke, 2013 og videre

1972

Club of Rome lanserte analysen
"Limits to growth"

1972

Lysøutvalget, utgangspunktet for dagens reguleringer
(Nova Sea, Lovundlaks, Stolt Sea Farm etablert)

Markedene vokser, men hvem kan tilfredsstille behovet for mer laks?

- Norge?
- Chile?
- UK?
- Canada?
- Russland?
- Andre land?

Vekstpotensial Chile

- Area available 23 100 km²
- Max tonnes per km² (?) 25 tonnes
- Max biomass ca 580 000 tonnes
(Biomass end July 2013 all species: 430 000 tonnes)
- Max production(biomass*1,8)ca 1 000 000 tonnes/year
Estimated harvest quantity all species 2013 ca 780 000 tonnes

Vekstpotensial Norge

Tilgj. sjøareal innenfor grunnlinjen Rogaland – Finnmark	76 410 km ²
Ansl. areal for eksponert for drift med dagens teknologi	26 410 “
Grovt til disp for lakseoppdrett (max)	50 000 km ²

Max biomasse idag MTB 775 000 tonn
Tonn per km² 15,5

Potential tonn per km² 25(?)
Max biomasse 1 250 000 tonn????

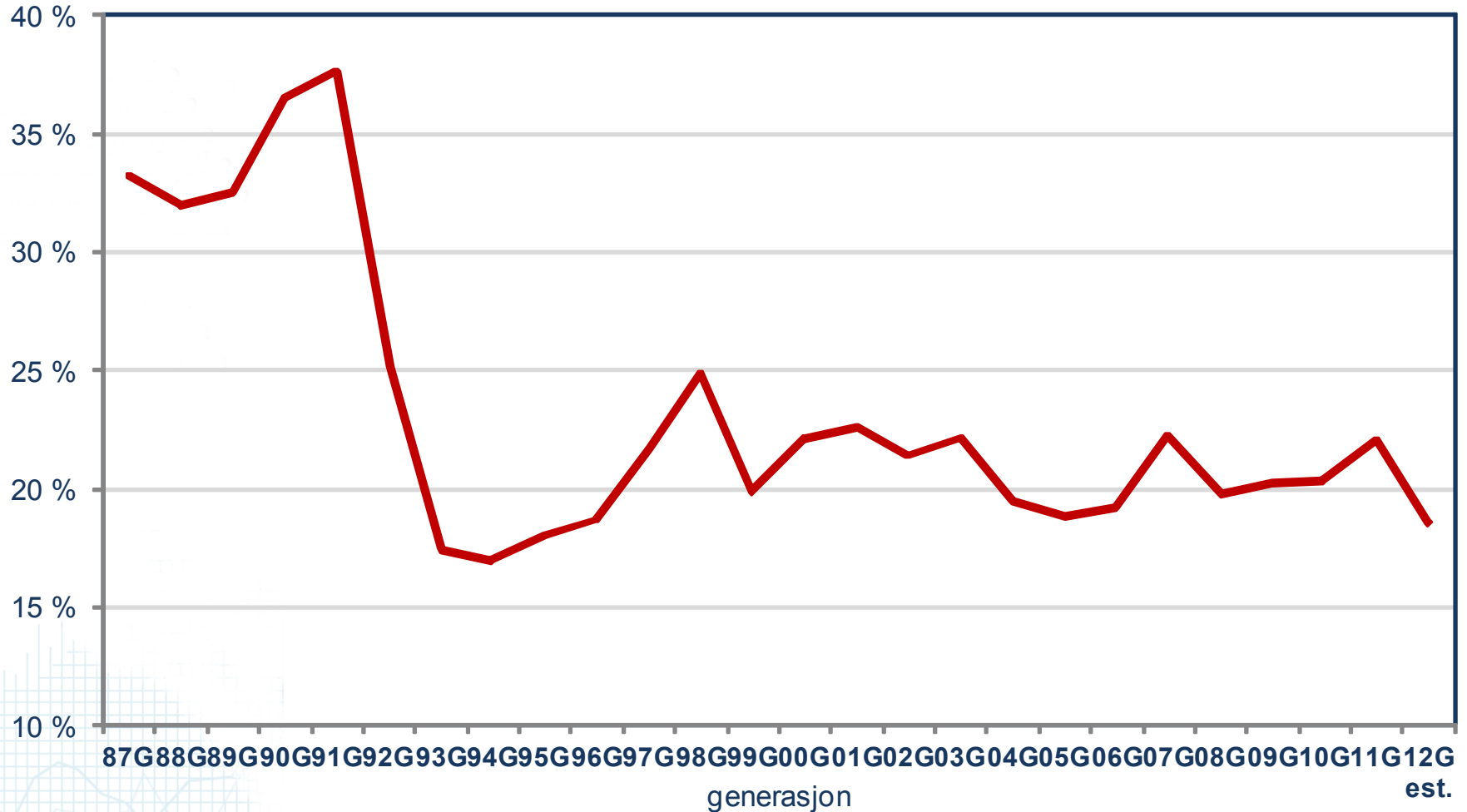
- Maks produksjon (Biomasse*1,5) 1 875 000 tonn????
Slaktekvantum 2013 laks og ørret 1 212 000 tonn

Produksjonskapasiteten begynner å bli utnyttet!

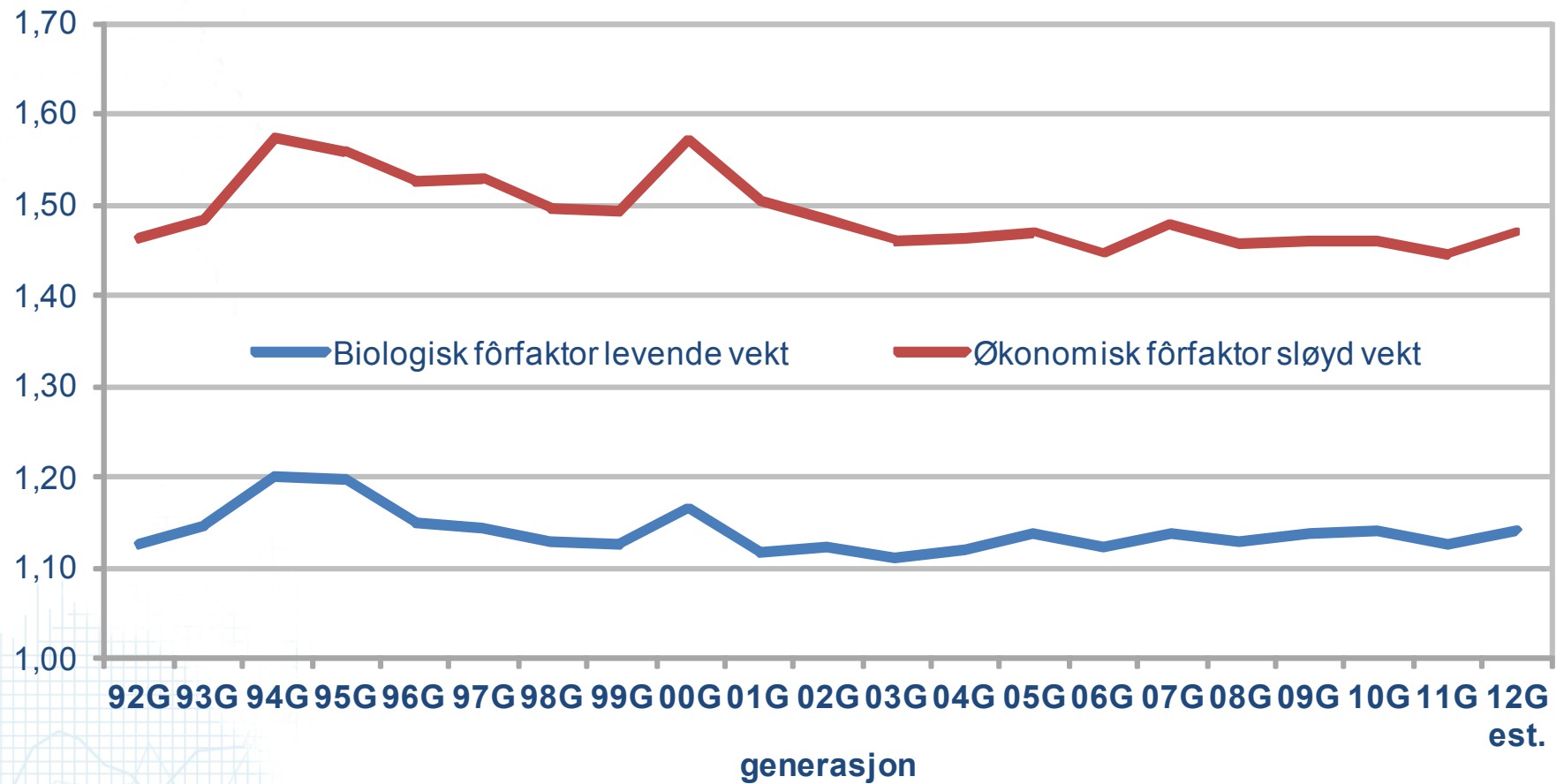
- De neste 5 – 10 år lite sannsynlig med volumvekst WW over 10%
- 2 – 5 % mest sannsynlig

Produktivitetsøkning?

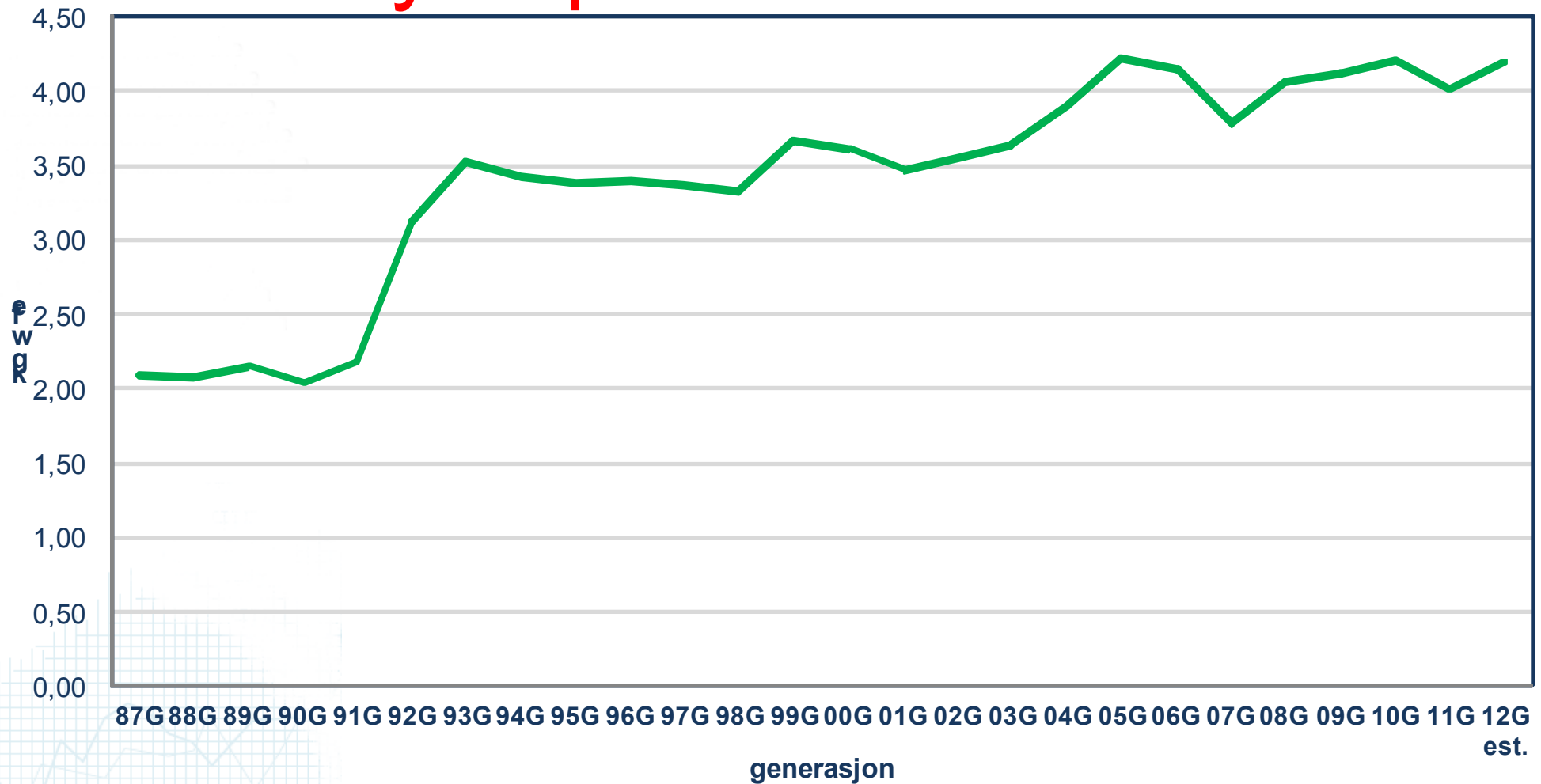
Atlantisk laks Norge - svinn

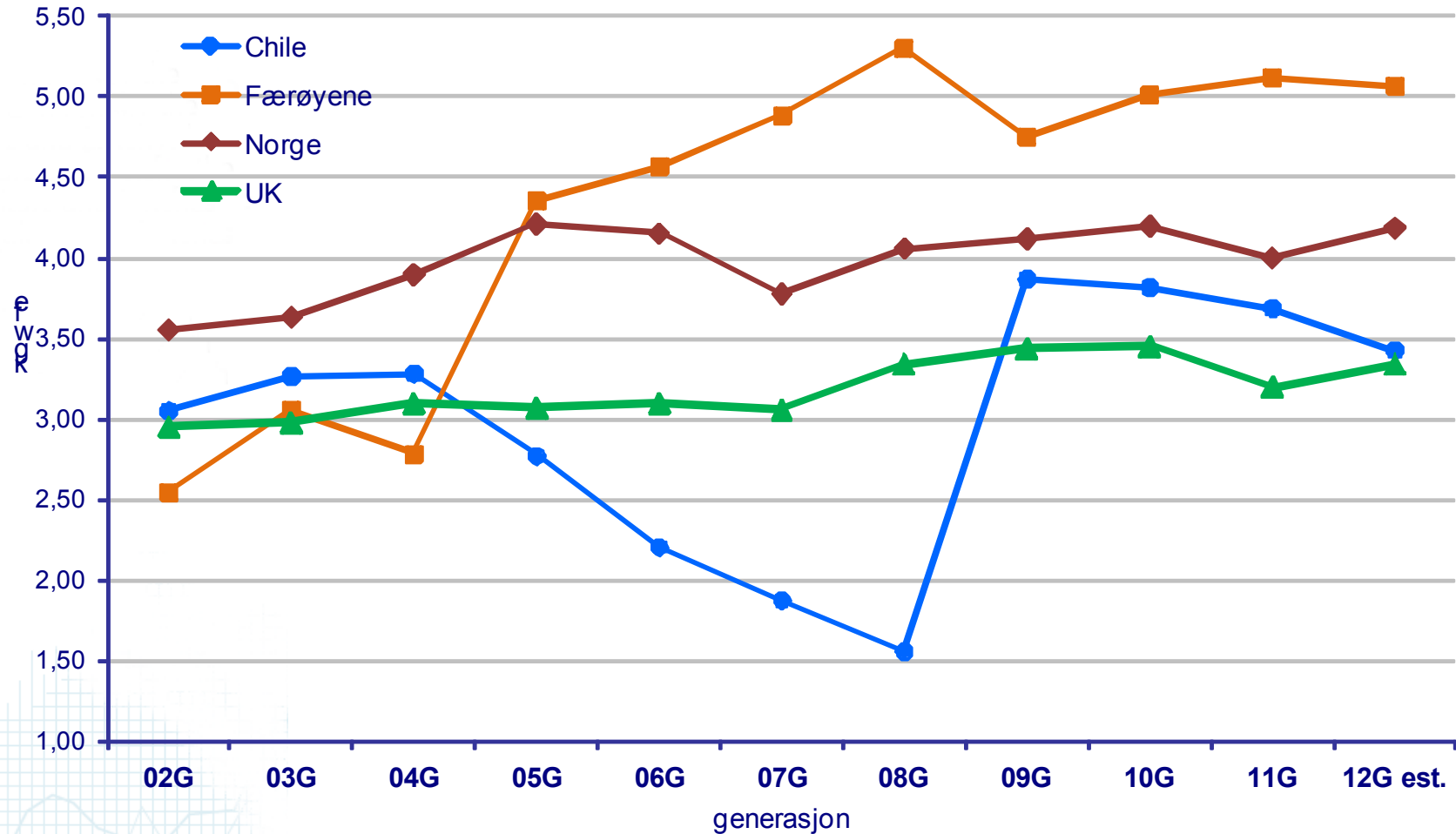
Atlantisk laks Norge - fôrfaktor

Atlantisk laks Norge – utbytte per utsatt smolt

Utbytte per smolt

Kjennetegn norsk lakseproduksjon

Biologisk stabilitet!

Kostnadene øker

EUR/kg sløyd pakket atl. laks:

	<i>2005</i>	<i>2012</i>	
Norge	2,35	3,10	+ 32%
Chile	1,87	3,59	+100 %

Produktivitetssøkning?

Det koster mer per kg å opprettholde/øke produksjonsvolumet

- økte forkostnader
- økte driftskostnader

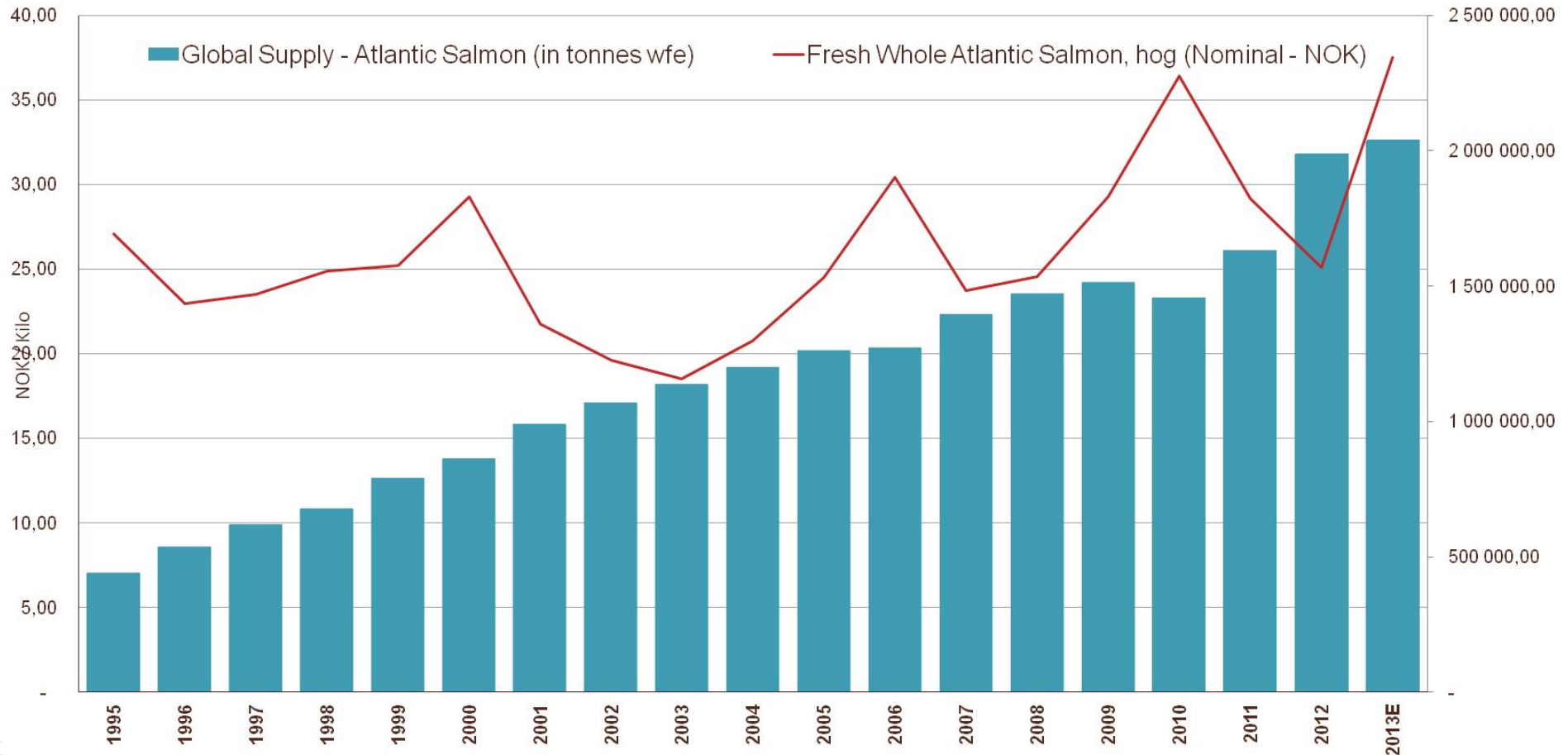
Men stadig gamle og nye trusler:

- AGD
- Lus
- PD

Mere forskning nødvendig, ikke marked men produksjon og biologi, avl

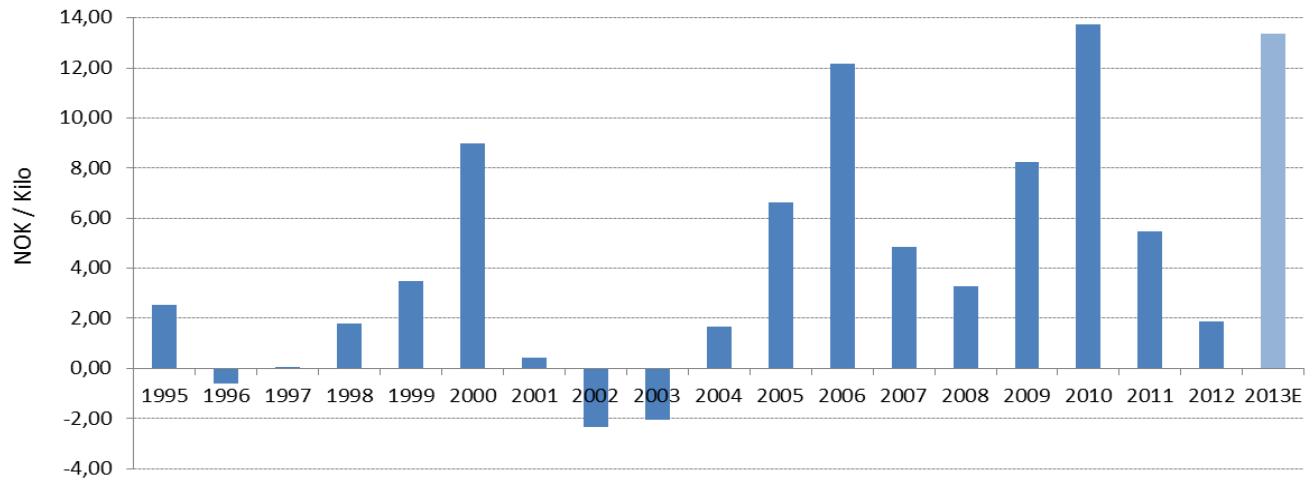
Inntjenining

First Hand Price - Norway (Ex. proc.plant) 1995 - 2013E

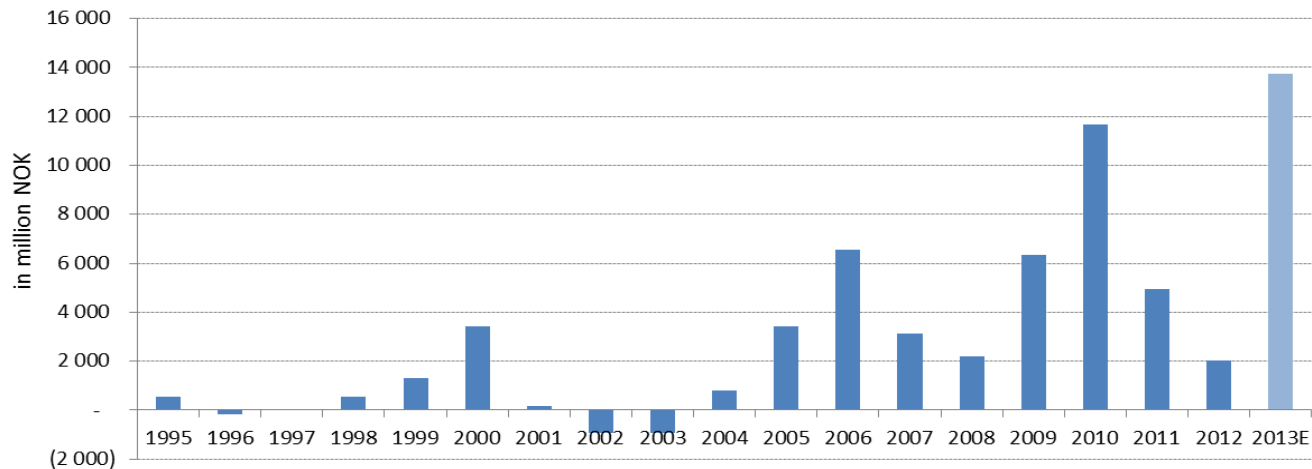

Resultat før skatt (EBT) per kg og totalt atl laks Norge

EBT-margin (Per kilo gutted Head On)

Estimated Earning Before Tax - Total Norway

En fantastisk utvikling!!

Hvorfor?

- Et unikt, godt produkt, god markedsføring

Ja, men ikke bare det:

I Norge har vi hatt biologisk stabilitet som har gjort at vi har kunnet ha en bærekraftig volumvekst

Norsk laksenæring må ikke miste sin konkurransekraft!

Vi må ikke presse veksten slik at vi får biologisk usikkerhet som gjør at vi trenger en høyere laksepris.

Omdømmet må bevares!

Begrenset vekst i utbudet stabilt/ voksende marked

- Med lav produksjonsvekst bør en forvente høye laksepriser(men variasjoner gjennom året)
- Norge er det eneste landet hvor en kan få en viss produksjonsvekst med god inntjening, gitt dagens teknologi.
- Hvordan utnytte denne muligheten best mulig?

En utfordring for Næringen og Myndighetene (politisk vilje)

2014

Produksjon 2013 og 2014

<u>Norge 2013;</u>	økning i smoltutsett	+ 4 %	til 293,0 mill
	0-åring	+ 5 %	134,0 mill
	1-åring	+ 3 %	159,0 mill

- lav tilvekst februar – mai, god resten av året
- svinn litt under normalt

<u>Chile 2013;</u>	økning i smoltutsett	- 1 %	til 139 mill
	0-åring	- 12 %	75 mill
	1-åring	+ 14 %	64 mill

- lavere tilvekst 1. kvartal ifht. 2012, men bedre 2. halvår.
- svinn økt ifht. 3 foregående år.

Våre beste estimater pt for 2014

	2012	2013E	Modell	2014E Range
Norge	1183	1144	1231	1210 - 1300
Chile	364	469	477	450 - 500
UK	159	157	152	145 - 158
Canada	137	115	121	115 - 130
Færøyene	70	71	77	75 - 80
Irland	16	11	13	11 - 15
USA	20	20	20	18 - 22
Andre	48	52	61	50 - 60
	1997	2039	2150	2080 - 2255

Avslutning

Kort sikt:

Jada, 2014 blir et nytt godt år!

Lengre sikt:

Vekst med omtanke!

Takk for oppmerksomheten!